

Nr 60

Kungl. Maj:ts proposition angående grunder för beräkning av utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning, m. m.; given Stockholms slott den 9 mars 1973.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden, föreslå riksdagen att bifalla de förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

ERIC HOLMQVIST

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen läggs förslag fram om ändrade grunder för beräkning av bidrag vid arbetsmarknadsutbildning till följd av att dessa bidrag i prop. 1973: 49 föreslås bli beskattade fr. o. m. den 1 januari 1974. Sistnämnda förslag innebär att grundbidrag, hyresbidrag på hemorten och barntillägg beskattas, medan traktamente och s. k. särskilt bidrag undantas från beskattning. Beräkning av de skattepliktiga bidragen föreslås i förevarande proposition ske individuellt och så att den enskilde bidragstagaren efter avräkning av preliminär skatt får lika stort bidrag som han skulle ha fått om de före den 1 januari 1974 gällande reglerna hade tillämpats. Uppgift om beräknad preliminär skatt lämnas till skattemyndigheten och bidragstagaren dels i samband med utbildningen, dels årligen i form av inkomstuppgift för självdeklarationen.

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

Närvarande: Statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTS-SON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Holmqvist, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *grunder för beräkning av utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning, m. m.* och anför.

Inledning

Kungl. Maj:t uppdrog den 16 juni 1970 åt en särskild sakkunnig¹ att utreda de tekniska förutsättningarna för att inordna sjukpenningen och ersättning vid arbetslöshet i beskattningssystemet. Den 28 januari 1972 fick den sakkunnige — som för utredningsuppdraget hade antagit benämningen sjukpenningutredningen — vidare i uppdrag att överväga förutsättningarna för en beskattning också av det utbildningsbidrag som utgår enligt arbetsmarknadskungörelsen (1966: 368, omtryckt 1972: 300), AMK.

Utredningen överlämnade den 7 september 1972 betänkandet (SOU 1972: 60) *Beskattade förmåner vid sjukdom och arbetslöshet m. m.* I betänkandet har utredningen funnit att tekniska förutsättningar finns att beskatta ifrågavarande förmåner och lagt fram förslag till de författningsändringar och administrativa åtgärder som behövs om skatteplikt införs.

Remissyttranden över betänkandet i vad avser beskattning och grunder för beräkning av utbildningsbidrag har avgetts av statskontoret, riksskatteverket, arbetsmarknadsstyrelsen (AMS), länsstyrelserna i Skaraborgs och Västmanlands län, Landsorganisationen i Sverige (LO), Tjänstemännens centralorganisation (TCO), Sveriges akademikers centralorganisation (SACO), Lantbrukets skattedelegation och Folksam.

Efter anmälan av chefen för finansdepartementet har Kungl. Maj:t tidigare denna dag beslutat proposition med förslag om beskattning av sjukpenning och ersättning vid arbetslöshet samt av utbildningsbi-

¹ Överdirektören Hans Järnbrink.

drag enligt AMK. Förslag om den framtida utformningen av sjukför-säkringsförmånerna har tidigare denna dag anmälts av chefen för so-cialdepartementet, och jag har anmält förslag om reformering av stö-det vid arbetslöshet. Jag anhåller att här få ta upp frågan om grun-derna för beräkning av utbildningsbidrag i anledning av förslaget om skatteplikt för sådant bidrag.

Gällande bestämmelser

Gällande bestämmelser i fråga om bidrag vid arbetsmarknadsutbild-ning finns dels i AMK samt i regleringsbrev för budgetåret 1972/73 avseende anslag till arbetsmarknad m. m., dels i cirkulär och cirkulär-meddelanden som har utfärdats av AMS.

Utbildningsbidrag utgörs av grundbidrag, hyresbidrag på hemorten, traktamente, barntillägg och särskilt bidrag. *Grundbidrag* utgår som bidrag till kostnaderna för uppehållet med högst 625 kr. per månad till den som är gift eller enligt 17 § AMK jämställs med gift. Till annan person utgår grundbidrag med högst 575 kr. per månad. *Hyresbidrag* på hemorten utgår med högst det belopp, som motsvarar bidragstaga-rens faktiska bostadskostnad, eller som normalersättning med högst 200 kr. per månad. Ersättning för faktisk bostadskostnad utgår till den som utbildas i sin hemort om han har fast bostad där. I annat fall utgår normalersättning. Vid utbildning utom hemorten gäller i princip att ersättning utgår för faktisk bostadskostnad i hemorten till den som är gift eller jämställd med gift och har fast bostad där. För annan person utgår i regel normalersättning.

Med faktisk bostadskostnad avses hyra inkl. tillägg för värme. Bi-drag till driftkostnader för egen fastighet utgår med ett schablonbelopp av 125 kr. per månad. Hyresbidraget reduceras med hänsyn till utgå-ende kommunalt bostadstillägg. Någon motsvarande reduktion görs däremot inte för statligt bostadstillägg.

Vid utbildning utom hemorten utgår *traktamente* med högst 350 kr. per månad till den som är gift eller jämställs med gift och med högst 200 kr. per månad i annat fall. *Barntillägg* utgår för eget eller makes barn under 16 år som stadigvarande bor samman med bidragstagaren. Bidraget utgör 120 kr. eller i särskilda fall 150 kr. per månad och barn. Även om barnet inte stadigvarande bor samman med bidragstagaren kan barntillägg utgå, om bidragstagaren fullgör underhållsskyldighet mot barnet. *Särskilt bidrag* omfattar bl. a. ersättning för resekostnader och traktamente vid resor mellan hemorten och utbildningsorten. I 1973 års statsverksproposition (prop. 1973: 1 bil. 13 s. 93) har föreslagits att grundbidraget höjs med 40 kr. per månad för såväl gift som ogift och att traktamentet och normalersättningen höjs med vardera 25 kr. per månad, allt fr. o. m. den 1 juli 1973.

Vid fastställande av utbildningsbidrag skall hänsyn tas till bl. a. bidragstagarens inkomst som inte har samband med utbildningen samt till makes inkomst under utbildningstiden. Nedsättning av utbildningsbidraget med anledning av egen eller makes inkomst får dock inte reducera grundbidraget till mer än hälften av vad som eljest skulle ha utgått. Barntillägg, som utgår med 120 kr. per barn, reduceras inte, inte heller traktamente. Summan av grundbidrag, hyresbidrag på hemorten och barntillägg får inte överstiga 1 700 kr. per månad.

Utredningen

Enligt utredningen är det i huvudsak tre motiv som talar för en beskattning av de ekonomiska förmånerna vid olika former av inkomstbortfall. Ett motiv är att skattefriheten för en sådan förmån i hög grad påverkar beskattningen av förmånstagarens övriga inkomster under ett beskattningsår, vilket i sin tur hänger samman med progressiviteten i beskattningen och utformningen av källskattesystemet. Progressiviteten gör sålunda att det vid en månadsinkomst som är högre än medelinkomsten under året tas ut en preliminärskatt som är för hög i förhållande till den slutliga skatten. Understiger inkomsten någon eller några månader den genomsnittliga inkomsten övriga månader av året, kan den preliminärskatt som tas ut på dessa övriga månader på motsvarande sätt bli för hög. Eftersom skattefri förmån inte betraktas som inkomst i skattehänseende innebär detta att den preliminärskatt som har betalats in under arbetsperioden blir för hög i förhållande till den slutliga skatten. Skattefriheten för förmånen medför alltså att förmånstagaren i sinom tid får en återbäring som han eljest inte skulle ha fått på den preliminärskatt han har betalt in på sin skattepliktiga inkomst. Om obeskattade inkomster fogas till beskattade kommer vidare de för beskattning redovisade inkomsterna inte att utvisa de verkliga inkomsterna. Härigenom kan förmåner som är knutna till de beskattningsbara inkomsterna, t. ex. bostadstillägg, komma att utgå trots att den faktiska inkomsten inte skulle motivera det. Slutligen kan de berörda förmånerna vid en beskattning på ett enkelt sätt göras pensionsgrundande för tilläggs pension.

I fråga om utbildningsbidraget konstaterar utredningen att detta i motsats till vad som gäller för t. ex. sjukpenningen inte har direkt anknytning till mottagarens tidigare inkomst. Utbildningsbidraget är i stället beräknat på sådant sätt att det med hänsyn till bidragstagarens egna och eventuellt makes inkomster skall täcka nödvändiga levnads-kostnader under utbildningstiden. En beräkning av skattefrihetens effekter liknande den som har gjorts i fråga om sjukpenningen och ersättningen från arbetslöshetskassa är därför inte möjlig i fråga om utbildningsbidraget. Om man inför beskattning av utbildningsbidraget bör

målsättningen vara att bidraget räknas upp så mycket att det behållna beloppet efter skatteavdrag motsvarar det belopp som f. n. utgår.

Eftersom utbildningsbidragets olika delar fyller skilda syften, föreslår utredningen att bidraget delas upp i en skattepliktig och en skattefri del. Den skattefria delen bör bestå av de delar i utbildningsbidraget som avser att täcka kostnader som direkt är föranledda av utbildningen. Traktamentet, som utgår vid utbildning utom hemorten, och det särskilda bidraget anser utredningen vara bidrag av denna karaktär. Att undanta dessa bidragsformer från beskattning kan vidare sägas stå i överensstämmelse med de normer som gäller för t. ex. statstjänstemännens traktamenten.

Grundbidraget, hyresbidraget på hemorten och barn tillägget kan enligt utredningen närmast jämföras med arbetsinkomst och bör därför bli föremål för beskattning.

Med hänsyn dels till att skatten på viss inkomst kan variera betydligt beroende på förhållanden i det enskilda fallet, dels till nuvarande princip att utbildningsbidraget skall täcka behovet i det enskilda fallet anser utredningen det mindre lämpligt att fastställa skattepliktiga belopp för grundbidrag, hyresbidrag på hemorten och barn tillägg att gälla för alla bidragstagare. Utredningen förordar i stället en lösning som innebär att för varje individ beräknas summan av grundbidrag, hyresbidrag och barn tillägg på samma sätt som f. n. Med hjälp av en för ändamålet särskilt konstruerad tabell räknas därefter det skattepliktiga bidraget ut. Avdrag för preliminär skatt verkställs och till bidragstagaren utbetalas nettobeloppet tillsammans med eventuella icke skattepliktiga bidrag.

Den föreslagna omräkningstabellen bör enligt utredningen avse preliminär A-skatt. Eftersom det genom skillnaderna i kommunal utdebitering finns ett relativt stort antal skattetabeller, har utredningen ansett det lämpligt att endast en tabell kommer till användning. Eftersom det stora flertalet skattebetalare erlägger skatt enligt någon av tabellerna 23, 24 eller 25 anser utredningen det rimligt att den avsedda omräkningstabellen baseras på tabell 24. Ny omräkningstabell förutsätts bli utfärdad när förhållandena så påkallar. Att endast en tabell bör komma till användning motiverar utredningen främst med att arbetet blir mindre än om olika tabeller används.

I fråga om skattetabellernas skilda kolumner konstaterar utredningen att spännvidden mellan dessa är så stora att hänsyn bör tas till den för individen gällande kolumnen vid uppräknings av utbildningsbidraget. Den särskilda omräkningstabellen bör således omfatta fyra kolumner, men endast avse en, genomsnittlig, kommunal utdebiteringsnivå.

Tabell för omräkning av utbildningsbidragets grundbidrag, hyresbidrag och barnstillägg till skattepliktiga belopp (kr. per månad), enligt utdebiteringstabell 24.

Obe- skattat	Beskattat				Obe- skattat	Beskattat			
	Kol 1	Kol 2	Kol 3	Kol 4		Kol 1	Kol 2	Kol 3	Kol 4
400	431	400	403	400	1 050	1 542	1 292	1 435	1 184
450	529	450	455	450	1 100	1 628	1 375	1 517	1 269
500	628	500	508	500	1 150	1 722	1 456	1 598	1 355
550	711	550	589	550	1 200	1 816	1 538	1 679	1 442
600	794	600	670	600	1 250	1 908	1 630	1 767	1 524
650	875	650	761	650	1 300	2 000	1 723	1 856	1 606
700	957	711	853	700	1 350	2 102	1 815	1 946	1 688
750	1 042	793	935	750	1 400	2 204	1 907	2 036	1 769
800	1 127	875	1 017	800	1 450	2 302	2 001	2 127	1 858
850	1 210	956	1 103	853	1 500	2 400	2 095	2 219	1 947
900	1 294	1 038	1 190	932	1 550	2 535	2 209	2 329	2 039
950	1 375	1 124	1 271	1 015	1 600	2 671	2 324	2 440	2 131
1 000	1 457	1 211	1 353	1 099	1 650	2 784	2 443	2 554	2 235
					1 700	2 897	2 562	2 669	2 339

Avräkning för preliminär skatt föreslår utredningen skall ske med hänsynstagande till såväl den skattetabell som den kolumn som gäller för den enskilde bidragstagaren. Detta kräver att debetsedel för preliminär skatt infordras från bidragstagaren, innan det belopp som skall betalas ut kan fastställas. Förfarandet kan i en framtid komma att underlättas om möjlighet öppnas att göra förfrågningar via dataterminal till ett personregister.

För den enskilde kommer det föreslagna systemet att medföra visst över- eller underuttag av preliminär skatt. Enligt utförda beräkningar kommer emellertid vad som tas ut för mycket resp. för litet att uppgå till maximalt ca 100 kr. i månaden.

För bidragstagare som har preliminär B-skatt går det inte att av debetsedeln utläsa vilken skattkolumn som skall användas. Utredningen förutsätter att det från lokal skattemyndighet bör kunna inhämtas uppgift om i vilken kolumn bidragstagaren skulle ha varit placerad om han hade haft A-skatt. Beräkning av utbildningsbidraget kan därefter ske på samma sätt som för den som har A-skatt.

Mot bakgrund av att utredningen i samband med behandlingen av frågan om beskattning av sjukpenningen föreslår att avdrag för kvarstående skatt inte skall göras vid utbetalning av sjukpenning, förordas att detsamma skall gälla även i fråga om utbildningsbidragen. Enligt utredningen torde en beskattning av utbildningsbidraget inte heller medföra kvarstående skatt i större utsträckning än som normalt gäller för löntagare under förutsättning att avdrag för preliminär skatt görs enligt tillämplig tabell och kolumn.

Utredningen har gjort vissa kalkyler för att belysa konsekvenserna av det föreslagna systemet för beräkning av beskattat utbildningsbidrag. De beskattningsbara delarna av utbildningsbidraget har härvid beräknats motsvara ca 90 % av de totala kostnaderna för utbildningsbidrag. Antalet personer som påbörjade utbildning under perioden april 1971—mars 1972 har fördelats efter utgående bidragsbelopp per månad. Utbildningstiden har antagits uppgå till sex månader i genomsnitt. Det totala bidragsbeloppet blir då 389 milj. kr. för obeskattat bidrag. Om bidragen hade beskattats enligt det föreslagna systemet skulle beloppet i stället ha blivit 504 milj. kr., dvs. 116 milj. kr. högre. De ökade kostnaderna kommer att helt motsvaras av en ökning av preliminärskatteintäkterna. Vissa administrativa merkostnader kommer dock att uppstå på såväl regional som central nivå.

Utredningen framhåller att beräkningen av utbildningsbidragen kan kompliceras genom beskattningen. Slutligen konstaterar utredningen att de tekniska förutsättningarna för en omedelbar beskattning av utbildningsbidraget föreligger. En övergång till skatteplikt bör dock genomföras vid ett kalenderårsskifte.

Remissyttrandena

Förslaget att beskatta utbildningsbidraget tillstyrks av *riksskatteverket*, *AMS*, *länsstyrelsen i Västmanlands län*, *LO*, *TCO*, *Lantbrukets skattedelegation* och *Folksam*.

Lantbrukets skattedelegation erinrar dock om att huvudprincipen att ersättning för inkomstbortfall skall utgöra skattepliktig inkomst inte kan åberopas lika starkt för att göra utbildningsbidragen skattepliktiga som för sjukpenning och arbetslöshetsunderstöd. *LO* konstaterar på motsvarande sätt att utbildningsbidraget är en form av behovsprövad förmån som inte direkt har samband med inkomstbortfallet och känner viss tvekan inför t. ex. beskattning av hyresdelen av utbildningsbidraget, eftersom pensionspoängen till viss del skulle bli beroende av storleken av utgående hyresbidrag. *LO* konstaterar emellertid att denna effekt begränsas, eftersom utbildningsbidraget f. n. inte får överstiga 1 700 kr. i månaden. Trots de anförda invändningarna finner *LO* att utbildningsbidraget likväl bör beskattas, främst motiverat av att bidraget därvid på ett enkelt sätt kan tillgodoräknas som pensionsgrundande inkomst.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län anser det tveksamt om man bör beskatta utbildningsbidraget eftersom detta inte primärt syftar till att ersätta ett inkomstbortfall och då andra former av statligt utbildningsstöd inte är skattepliktiga f. n.

SACO avstyrker en skattebeläggning av stödet vid arbetslöshet på grund av förslagets skattemässiga olikheter för skilda kassor och indivi-

der. På samma grunder avstyrker SACO en beskattning av utbildningsbidraget. Skatteplikt ter sig i detta fall så mycket mer stötande, anför SACO, som bidragets syfte är att täcka endast grundläggande levnads-kostnader enligt en likabehandlingsprincip. Om denna princip skall upprätthållas måste vid en beskattning varje bidragsansökan kompletteras med en preliminär självdeklaration för beskattningsåret. När den slutliga skatten för året fastställs tillkommer att kontrollera att rätt utbildningsbidrag utgått; om så ej är fallet får för mycket utbetalda medel återkrävas och vice versa.

Utredningens förslag att avdrag för kvarstående skatt inte skall göras vid utbetalning av utbildningsbidrag tillstyrks av *statskontoret*, medan *rikskatteverket* avstyrker förslaget. Verket framhåller att arbetsmarknadsutbildningen i det enskilda fallet oftast torde pågå under längre tid än för vilken anstånd med kvarstående skatt kan beviljas. Bl. a. med hänsyn härtill anser verket att möjlighet bör öppnas att avräkna kvarstående skatt mot utbetalt utbildningsbidrag.

Departementschefen

Chefen för finansdepartementet har tidigare denna dag redovisat de principiella överväganden som talar för en beskattning av bl. a. utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning och förordat att detta bidrag jämte sjukpenningen samt kontant arbetsmarknadsstöd och dagpenning från arbetslöshetskassa görs skattepliktiga fr. o. m. den 1 januari 1974. Jag behandlar i det följande frågan hur den härav betingade ändrade beräkningen av bidragsbeloppen vid arbetsmarknadsutbildning bör ske.

Enligt gällande bestämmelser utgår utbildningsbidrag till den som genomgår arbetsmarknadsutbildning. Utbildningsbidraget är inte skattepliktigt. Reglerna för beräkning av bidraget samt förutsättningarna för att få arbetsmarknadsutbildning finns i arbetsmarknadskungörelsen (1966: 368; omtryckt 1972: 300), AMK. Jag har tidigare redogjort för de olika bidragsdelarna i utbildningsbidraget och storleken av dessa. Jag vill här erinra om att Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition (prop. 1973: 1 bil. 13 s. 93) har föreslagit vissa höjningar av grundbidraget, traktamentet och normalersättningen. Grundbidraget föreslås sålunda höjt med 40 kr. per månad till 665 kr. per månad för gift och 615 kr. per månad för ogift bidragstagare. Traktamentet och normalersättningen föreslås höjda med vardera 25 kr. per månad.

Som jag nyss har nämnt förordar chefen för finansdepartementet att utbildningsbidraget skall beskattas. Som förutsättning härför gäller att grunderna för beräkning av utbildningsbidrag enligt AMK ändras.

Sjukpenningutredningen och flera remissinstanser framhåller att utbildningsbidraget vid arbetsmarknadsutbildning skiljer sig från ersätt-

ningen vid sjukdom och arbetslöshet därigenom att det inte har anknytning till mottagarens tidigare inkomstsituation utan är avsett att täcka nödvändiga levnadskostnader under utbildningstiden. Detta leder till att införandet av skatteplikt för sådant bidrag inte lämpligen kan ske i den formen att lika stort skattepliktigt belopp fastställs att gälla för alla bidragstagare. I stället bör enligt utredningen bidragsbeloppen räknas fram individuellt enligt samma regler som f. n. gäller och sedan räknas upp till skattepliktigt belopp med hjälp av en särskild omräkningstabell. Remissinstanserna har inte haft några principiella invändningar mot denna metod. Enligt vad chefen för finansdepartementet har förordat skall därför beräkningen av skattepliktigt utbildningsbidrag i princip ske på det sätt som utredningen har föreslagit.

Chefen för finansdepartementet har vidare föreslagit att utbildningsbidraget delas upp i en beskattningsbar del bestående av grundbidraget, hyresbidraget på hemorten och barntillägget samt en icke beskattningsbar del vilken omfattar traktamentet och det särskilda bidraget. Dessa senare bidragsbelopp undantas från beskattning eftersom de är avsedda att täcka kostnader som är direkt föranledda av utbildningen. Uppräkningen till skattepliktigt belopp bör ske med utgångspunkt i detta ställningstagande.

Det tekniska förfarandet vid uppräknings till skattepliktigt belopp skall enligt utredningen ske med hjälp av en särskild omräkningstabell grundad på den kommunala medelutdebiteringen om f. n. 24 kr. Avräkning av preliminär skatt skall därefter enligt förslaget ske efter den för varje bidragstagare gällande utdebiteringen enligt preliminärskatttabell. Denna ordning innebär emellertid, vilket utredningen också har pekat på, att personer med i övrigt likartade förhållanden men bosatta i kommuner med olika utdebitering kommer att få olika stora bidragsbelopp. Bidragstagare i kommuner med högre utdebitering än medelutdebiteringen skulle sålunda få lägre och bidragstagare i kommuner med lägre utdebitering högre bidragsbelopp än f. n.

Jag finner det inte tillfredsställande att varierande ekonomiskt stöd skall utgå beroende på variationer i den kommunala utdebiteringen, eftersom bidraget — vilket både utredningen och remissinstanserna har påpekat — skall täcka de nödvändiga levnadskostnaderna under utbildningstiden. Jag förordar därför att uppräknings till skattepliktigt utbildningsbidrag sker efter en omräkningstabell grundad på den för varje bidragstagare gällande preliminärskatttabellen. Vidare skall på sätt som chefen för finansdepartementet tidigare har förordat avräkning av preliminär skatt ske efter den för bidragstagaren gällande preliminärskatttabellen. Härigenom får bidragstagare i jämförbara situationer lika stora utbildningsbidrag. Samtidigt innebär förslaget att skatteberäkning behöver göras bara en gång, varvid såväl uppräknings av bidraget som prelimi-

närskatteavdraget uppgår till samma belopp. Nuvarande bidragsbestämmelser behöver därför inte ändras i vidare mån än att regler införs om uppräknig till skattepliktigt belopp. Den enskilde bidragstagaren kommer alltså att beröras av beskattningen först när han följande år deklarerar sina inkomster.

Det förordade systemet för beräkning och beskattning av utbildningsbidraget innebär att det till skillnad från vad utredningen har föreslagit kommer att behövas ca tio omräkningstabeller konstruerade efter samma princip som utredningens tidigare presenterade tabell.

Eftersom länsarbetsnämnderna enligt både det av utredningen och det här förordade förslaget måste få tillgång till preliminärskattetablell och debetsedel för varje bidragstagare bör det här föreslagna systemet innebära endast obetydligt merarbete för nämnderna. Å andra sidan uppnås en större rättvisa mellan bidragstagarna.

Att hänsyn skall tas till den för vederbörande bidragstagare tillämpliga kolumnen i resp. preliminärskattetablell vid beräkningen av skattepliktigt utbildningsbidrag och vid avräkning av preliminär skatt ligger helt i linje med vad som nyss har förordats. I enlighet med vad chefen för finansdepartementet har anfört tidigare denna dag kommer avdrag för kvarstående skatt vid utbetalning av utbildningsbidrag att göras endast i undantagsfall.

Med utgångspunkt i förhållandena åren 1971—1972 har utredningen beräknat merkostnaderna för utbildningsbidragen efter pålägg motsvarande den föreslagna beskattningen, till 116 milj. kr. per budgetår. Med hänsyn till de bidragsförbättringar som dels genomfördes fr. o. m. den 1 juli 1972, dels har föreslagits årets riksdag samt till den ökade volymen på arbetsmarknadsutbildningen beräknar jag merkostnaderna för den föreslagna beskattningen till ca 150 milj. kr. för helt år.

Utgifterna för arbetsmarknadsutbildningen bestrids från det på driftbudgeten under elfte huvudtiteln upptagna förslagsanslaget Arbetsmarknadsservice, vilket på riksstaten för innevarande budgetår har tagits upp med 1 033 milj. kr. I prop. 1973: 1 (bil. 13 s. 97) har föreslagits att under motsvarande rubrik för budgetåret 1973/74 anvisas ett förslagsanslag av 1 166 milj. kr., varav 802,7 milj. kr. har beräknats för arbetsmarknadsutbildningen. Härvid har effekten av beskattningen inte beaktats. Med hänsyn till att de av mig förordade grunderna för beräkning av utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning skall börja tillämpas den 1 januari 1974 och alltså avser endast ett halvt budgetår, beräknar jag kostnadsökningen till 80 milj. kr. för budgetåret 1973/74.

Hemställan

Under återopande av det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

1. godkänna de av mig förordade grunderna för beräkning av utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning,
2. till *Arbetsmarknadsservice* under elfte huvudtiteln för budgetåret 1973/74 — utöver tidigare äskat belopp — anvisa ytterligare 80 000 000 kr.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Gunnel Anderson

